

Kézbesítővel (A7S2)

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám: IV/1721-6/2013	
Érkezett: 2015 FEBR 04.	
Példány: 1	Küldőiroda:
Melléklet: 8 db	

Iktatószám: 4110-1/2015/EKKFO

Hiv. szám: IV/1721-4/2013
Melléklet: -

Alkotmánybíróság

Budapest
Pf.: 733.
1535

Tárgy: Miniszteri nyilatkozat az Alkotmánybíróság IV/1721-4/2013 számú végzésével kapcsolatban

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Hivatkozva a 2014. december 17-én kelt, IV/1721-4/2013 ügyiratszámú végzésben foglaltakra, melyben tájékoztatásomat kéri, hogy mely jogszabályi rendelkezések vonatkoznak a lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló 2011. évi CCVI. törvény (a továbbiakban: Ehtv.) 33. § (1) bekezdésében hivatkozott vallási közösségek jogállására a (3) bekezdés záró szövegrésze szerinti vallási tevékenységet végző szervezetnek (a továbbiakban: vtvsz) minősülés időpontjáig, az alábbi tájékoztatást adom.

Mint az Alkotmánybíróság korábbi III/1452-2/2014. számú megkeresésével kapcsolatban jeleztem, az Ehtv. 2013. augusztus 1-jétől és 2013. szeptember 1-jétől hatályos rendelkezései a vallási közösség fogalma alatt értik a vallási tevékenységet végző szervezeteket és a bevett egyházakat is. Az állam által felkínált jogi keretek igénybevitelére minden vallási közösség számára azonosan nyitva álló feltételek mellett van lehetőség. A különbség abban áll, hogy a vallási tevékenységet végző szervezeti forma a bevett egyházi szervezeti formához képest jelentősen enyhébb feltételek teljesítésével érhető el. Az állam szervezeti szinten is biztosítja a lelkiismereti és vallásszabadság joga gyakorlását, illetve a vallási gyülekezési és egyesülési szabadságot.

Az Alkotmánybíróság a 6/2013. (III. 1.) AB határozatában [137] kimondta: „Az Alkotmány alapján az Alkotmánybíróság által levont utóbbi következtetéshez képest az Alaptörvény kifejezetten rögzíti, hogy „az egyházak önállóak”, ezért az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy

Cím: 1054 Budapest Akadémia utca 3. Tel: + 36 1 795 1200, Fax: + 36 1 795 0022
E-mail: info@emmi.gov.hu

a vallási közösségek működéséhez olyan sajátos jogi formára vonatkozó szabályokat kell az Országgyűlésnek megalkotnia, amely számukra a demokratikusan felépülő egyéb társadalmi szervezetekhez képest nagyobb belső szervezetalkítási és szabályozási szabadságot biztosít. Ezt az értelmezést támasztja alá az elmúlt százhusz év magyarországi állami egyházi jogi változásainak figyelembe vétele is.”

A jogalkotó az Alkotmánybíróság előírását betartva a vallási közösségek jogállásával és működésével kapcsolatos törvényeknek az Alaptörvény negyedik módosításával összefüggő módosításáról szóló 2013. évi CXXXIII. törvénnyel úgy változtatta meg a szabályozást, hogy a vtvosz az egyesületekhez képest – a vallási tevékenység sajátosságaiból adódó – kedvezőbb feltételekkel működik. Így pl. a vtvosz az egyesületre vonatkozó szabályoktól eltérően határozhatja meg a tagsági viszony keletkezésének módját, valamint azon személyek körét, feladatát és hatáskörét, akik a vtvosz-szal kapcsolatos döntések meghozatalára és ellenőrzésére, illetve a vtvosz ügyintézésére és képviselésére jogosultak.

Az Ehtv. nem szüntette meg az egyházi jogállást, hanem a korábban egységes egyházi státusból (amellyel rendelkező szervezetek esetében a bíróságok csak a nyilvántartásba vételére voltak jogosultak, azzal kapcsolatos érdemi vizsgálatra nem) létrehozta egyrészt a vallási tevékenységet végző szervezeti státuszt - amellyel szemben könnyebben teljesíthető feltételeket támaszt a törvény, mint a korábbi szabályozás egyházi státusza -, ami a lelkiismereti és vallásszabadság gyakorlásának alapvető és általános keretévé vált, másrészt azon vallási közösségek számára, amelyek vonatkozásában a közösségi célok érdekében történő együttműködésről kérelmükre az Országgyűlés dönt, az együttműködés szempontjából más – közjogi - bevett egyházi státuszt hozott létre.

Az 1990. évi IV. törvény nem ismerte az „elismert egyház”, vagy „bevett egyház” kategóriát, így a vallási közösségek elismerése (tartalmi eljárás) helyett pusztán nyilvántartásba vételüket (formai eljárás) tette lehetővé. Az új szabályozás által rögzített két kategória (vtvosz, illetve bevett egyház) egyike sem azonosítható a korábbi kategóriával. Az új szabályozás által rögzített két jogi kategória közül a „bevett egyház” megnevezésében hasonlít a korábbi szabályozás „nyilvántartásba vett egyház” fogalmához, azonban korántsem azonos vele. A jogalkotó következetesen arra törekedett, hogy a szabad vallásgyakorláshoz kapcsolódó jogokat valamennyi vallási közösség számára biztosítsa. Ugyanakkor a kétféle jogállás egyike sem azonosítható a korábbival – még ha az „elismert, illetve bevett egyház” fogalma hasonlít is a korábbi megnevezéshez.

Magyarország Alaptörvénye, és az ezen alapuló Ehtv. mind egyéni, mind közösségi szinten széleskörűen biztosítja a lelkiismereti és vallásszabadság jogát. Így már 10 fővel alakítható - és bíróság előtt bejegyeztethető - vtvosz, amelyet a lelkiismereti és vallásszabadság jogának gyakorlásával összefüggésben az egyesületekhez képest szélesebb körű, a bevett egyházakéhoz hasonlítható autonómia illet meg és használhatja az egyház elnevezést (ezen a néven nyilvántartásba is vetetheti magát a Fővárosi Törvényszéknél).

A bevett egyházi jogállás megszerzéséhez az Ehtv. által előírt feltételek tárgyilagosak és ésszerűek a vallásszabadsághoz való alapjog érvényesülése érdekében, a feltételek pedig a semlegesség és pártatlanság elvével összefüggő nyomós társadalmi szükséglet, valamint a szükségesség-arányosság követelményét is kielégítik.

Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság 2014. július 23-i, 101. számú Magyar Közlönyben közzétett 27/2014. (VII. 23.) AB határozata indokolásának [75] pontja kimondta, hogy mind a

korábbi (6/2013. (III. 1.) AB határozat), mind a jelenlegi AB határozattal érintett szervezeteknek ahhoz, hogy az Ehtv. alapján is bevett egyházként legyenek elismerve, az Ehtv. 33. § (1) bekezdése alapján kezdeményezniük kell a bevett egyházzá minősítésüket.

A fentiek figyelembe vételével addig, amíg a bevett egyházi elismerési eljárás jogerősen be nem fejeződik, az érintett közösségekre a valamennyi vallási közösségre vonatkozó általános szabályok érvényesek. A bevett egyházakra vonatkozó speciális szabályok természetesen csak az Országgyűlés ilyen értelmű döntését követően illetik meg az érintett vallási közösségeket.

Kérem tájékoztatásom szíves elfogadását.

Budapest, 2015. január „20”

Tisztelettel:

Balog Zoltán